

ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГІПЕРПОСИЛАНЬ В ЕЛЕКТРОННИХ НАВЧАЛЬНИХ ВИДАННЯХ

Матвійчук-Юдіна О.В., к.п.н., доц., доцент кафедри КММТ

Національний авіаційний університет, м. Київ

Анотація. Сучасні передові технології створення електронних навчальних видань, долають велику кількість конкурентних методів донесення інформації різним за віком читачам в умовах очної та дистанційної освіти. Доцільність використання гіперпосилань в електронних навчальних виданнях надають можливість швидко знайти довідкові матеріали при вивченні будь якої теми, зручність пошуку матеріалів, переходу від одного тексту (розділу, джерела) до іншого, тематично акцентованого перегляду видання, можливість різноманітних інтерактивних маніпуляцій.

Ключові слова: електронні видання, веб-технології, гіперпосилання, довідкові матеріали, видавнича діяльність.

Дослідження доцільності використання гіперпосилань в електронних навчальних виданнях та роль таких видань в освітньому процесі як в очній так і дистанційній формі, їх будови в аспекті гіпертекстурності є актуальним з огляду на те, що електронні мультимедійні видання (ЕНВ) досі лишаются новим і маловивченим явищем. Проблематика методів створення електронних мультимедійних видань охоплюється в багатьох наукових працях: Бикова В.Ю., Литвинової С.Г., Бурова О.Ю., Спіріна О.М. тощо, втім, необхідно розмежовувати доцільність використання гіперпосилань в електронних навчальних виданнях як конструктивну характеристику ЕНВ й інтерактивність [1] за допомогою гіперпосилань, як особливість функціонування навчального матеріалу, його взаємодії між довідковим матеріалом та засвоєння навчального матеріалу користувачами [2].

Завданням дослідження являється виявлення властивостей гіперпосилань для довідкового пізнання при досяжності користувачем навчального матеріалу в електронних виданнях. Наразі у видавництвах відсутня єдина концепція їх проектування. Підготовка таких електронних видань з довідковими даними гіперпосилань, потребує вирішення багатьох організаційних, методичних і технічних завдань. Отже, постає необхідність проведення теоретичних досліджень, результати яких могли б стати базою для появи якісних електронних мультимедійних підручників і посібників для учнів та здобувачів. Однією із серйозних проблем є взаємодія між автором змістової частини, редактором та програмістом. Складність полягає в тому, що автор і редактор часто не мають цілісного уявлення про можливості комп'ютерних технологій, а технолог, зазвичай, не є фахівцем з предметної галузі створюваного ЕНВ. Таким чином, учні та здобувачі обмежені у виборі асортименту ЕНВ з гіперпосиланнями на довідкові джерела по темі вивчення матеріалу.

Сучасні вітчизняні ЕНВ, що створюються видавництвами для освітнього процесу, часто є сканованими із книг матеріалом. У них не використовуються різні інтерактивні можливості електронного видання, зокрема, гіперпосилання на додатковий довідковий матеріал для глибокого вивчення теми. У кращому разі вони мають тільки навігаційний зміст по виданню із гіперпосиланнями, а отже, майже нічим не

відрізняються від друкованих аналогів. Це лише електронна форма книги, яку до того ж читати на екрані значно складніше, ніж на паперовому варіанті. Однак варто зауважити, що іноді такі видання мають право на існування, насамперед тоді, коли є потреба за короткий проміжок часу поширити їх серед значної кількості учнів і здобувачів та полегшити матеріальну конструкцію.

Доцільність використання гіперпосилань в ЕНВ у навчальному процесі підкреслює основні переваги, насамперед це: інтерактивність, тобто наявність зворотного зв'язку (вбудовані тест-системи забезпечують миттєвий контроль засвоєння інформації, інтерактивний режим дозволяє обирати швидкість проходження навчального матеріалу); використання можливостей мультимедіа, об'єднання в інтерактивний продукт кількох способів подання інформації: текст, статична ілюстративна частина, динамічна ілюстративна частина та звук. Мультимедійні об'єкти поєднуються між собою гіперпосиланнями, відтак видання стає гіпермедійним; можливість переходу за посиланнями до додаткових джерел інформації; простота оновлення матеріалу, а також висока швидкість, з якою ці зміни передаються користувачам; можливість побудови простого і зручного механізму навігації в межах ЕНВ; розвинутий пошуковий механізм.

Висновок. Таким чином, в сучасних умовах модернізації системи освіти одним із вирішальних чинників є створення нового покоління електронних засобів навчання, які поєднували б досягнення сучасної педагогічної науки з потужним дидактичним потенціалом мультимедійних технологій. Можна стверджувати, що використання гіперпосилань на додаткові довідкові матеріали в ЕНВ, що містить комплексну програмну систему, дає змогу викласти навчальний матеріал із використанням різних форм подання інформації. Отже доцільність покликана максимально полегшити вивчення теоретичного матеріалу, при цьому весь матеріал переводиться в яскраву, захопливу, мультимедійну інтерактивну форму із широким використанням графіки, анімації, аудіо та відеофрагментів.

СПИСОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков В.Ю. Відкриті web-орієнтовані системи моніторингу впровадження результатів науково-педагогічних досліджень / В. Ю. Биков, О. М. Спірін, Л. А. Лупаренко // Теорія і практика управління соціальними системами. 2014. No 1. С. 3-25.
2. Jeffrey C. F. Ho, Mike Z. Yao Encouraging learners to explore websites: hyperlinks as invitations / Journal of educators online. 2018. Т. 15 (2). р. 11. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/326796812_Encouraging_Learners_to_Explore_Websites_Hyperlinks_as_Invitations